Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.20.0036.N

S.B.,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, Drie Koningenstraat 3, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN ANTWERPEN, met kantoor te 2000 Antwerpen, Grote Markt 1, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0212.235.604,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1170 Brussel, Terhulpensesteenweg 177/7, waar de verweerder woonplaats kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 4 maart 2020.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 24 augustus 2021 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer Antoine Lievens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het middel

1. De verweerder werpt twee gronden van niet-ontvankelijkheid van het middel op: in zoverre het middel aanvoert dat de eiser de bestaansmiddelen van het gezin waar hij verblijft niet ter beschikking had, vereist het een onderzoek van feiten en is het bovendien nieuw.

2. Het onderzoek van de eerste grond van niet-ontvankelijkheid valt niet te onderscheiden van het onderzoek van het middel zelf.

De eerste grond van niet ontvankelijkheid moet worden verworpen.

3. Het arrest oordeelt dat de eiser inwoont bij zijn dochter en gelet op de samenwoning op het ogenblik van de verleende medische zorgen, met alle inkomsten van het gezin rekening moet worden gehouden.

Het middel dat opkomt tegen dit oordeel is niet nieuw.

Ook de tweede grond van niet-ontvankelijkheid moet worden verworpen.

Gegrondheid

4. Krachtens artikel 1, eerste lid, OCMW-wet heeft elke persoon recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Krachtens artikel 57, § 1, eerste lid, OCMW-wet heeft onverminderd het bepaalde in artikel 57*ter*, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn tot taak aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is.

Krachtens artikel 57, § 2, 1°, OCMW-wet is, in afwijking van de andere bepalingen van deze wet, de taak van het OCMW beperkt tot het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft.

Krachtens artikel 5 van het koninklijk besluit van 1 december 2013 betreffende de minimumvoorwaarden voor het sociaal onderzoek verricht overeenkomstig artikel 9*bis* van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn moet de behoeftigheid van de hulpaanvrager minstens aan de hand van volgende elementen worden aangetoond: een overzicht van zijn bestaansmiddelen, of hij al dan niet samenwoont met een partner of echtgenoot of een ascendent of een descendent tot in de eerste graad, en een overzicht van hun bestaansmiddelen en een beknopte beschrijving van zijn levensomstandigheden die een invloed hebben op zijn behoeftigheid.

5. Uit deze bepalingen volgt dat:

- het OCMW dringende medische hulp dient te verstrekken aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft, indien blijkt dat deze zonder die tussenkomst geen leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid;
- bij de beoordeling van de mogelijkheid een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid de bestaansmiddelen van bepaalde gezins- en familieleden met wie hij samenwoont in aanmerking kunnen worden genomen.

Onder samenwoning wordt, voor de toepassing van deze bepalingen, verstaan het onder hetzelfde dak wonen van personen die hun huishoudelijke aangelegenheden

hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen. Het begrip "*samenwonen*" houdt een zekere duurzaamheid in.

6. In zijn appelconclusie voerde de eiser aan dat hij behoeftig was, op basis van zijn bestaansmiddelen en deze van zijn echtgenote en zonder rekening te houden met de inkomsten van zijn dochter en haar partner waar hij "*kost en inwoon*" had.

In zijn appelconclusie voerde de verweerder aan dat hij rekening moest houden met de financiële mogelijkheden van de gezinsleden van de eiser, hetzij het maandinkomen van 3.900 euro van het gezin van de dochter.

7. Het arrest stelt vast dat:

- de eiser Grieks ingezetene was, met verblijfsrecht in Griekenland;
- hij samen met zijn echtgenote bij hun dochter en haar partner inwoonde, en dit, volgens eigen verklaring, sinds december 2017 en omwille van een familiaal bezoek;
- hij op 13 april 2018 opgenomen werd op de spoedafdeling van een ziekenhuis.

Het arrest dat, om het geschilpunt tussen de partijen te beslechten door de bestaansmiddelen van de dochter en haar partner mede in aanmerking te nemen bij de beoordeling van de behoeftigheid van de eiser, de samenwoning van de eiser met zijn dochter en haar partner afleidt uit de enkele omstandigheid dat hij bij hen inwoonde, zonder na te gaan of hij met hen, met een zekere duurzaamheid, onder hetzelfde dak woonde en de huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelde, schendt de artikelen 1 en 57, § 1 en § 2, 1°, OCMW-wet.

Het middel is in zoverre gegrond.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest.

Veroordeelt de verweerder tot de kosten.

Verwijst de zaak naar het arbeidshof te Gent.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 828,27 euro en op de som van 20 euro ten gunste van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Christian Storck, als voorzitter, sectievoorzitters Koen Mestdagh en Mireille Delange, en de raadsheren Antoine Lievens en Eric de Formanoir en in openbare rechtszitting van 4 oktober 2021 uitgesproken door sectievoorzitter Christian Storck in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden met bijstand van griffier Mike Van Beneden.

M. Van Beneden E. de Formanoir A. Lievens

M. Delange K. Mestdagh Chr. Storck

VOORZIENING IN CASSATIE

Aan het Hof van Cassatie van België

geeft te kennen:

de heer S.B.,
eiser tot cassatie,

vertegenwoordigd door de ondergetekende, Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, aan de Drie Koningenstraat 3, waar de eiser keuze van woonplaats doet,

wat volgt.

De eiser, voornoemd, verklaart hierbij zich in cassatie te voorzien tegen het hieronder nader omschreven arrest en cassatieberoep aan te tekenen tegen de hieronder nader aangewezen partij.

NIET VERBETERDE KOPIE

I. BESTREDEN UITSPRAAK EN PARTIJ WAARTEGEN CASSATIEBEROEP WORDT AANGETEKEND

Dit cassatieberoep is gericht tegen het arrest dat op 4 maart 2020 door de tiende kamer van het arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen, op tegenspraak werd gewezen in de zaak ingeschreven op de algemene rol onder het nummer 2019/AA/343, van de eiser, als appellant, tegen:

het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN ANTWERPEN, met zetel te 2000 Antwerpen, aan de Grote Markt 1, en met het ondernemingsnummer 0212.235.604,

toen geïntimeerde,

thans verweerder in cassatie,

en tegen die verwerende partij.

Deze voorziening in cassatie is gesteund op het volgende middel.

II. FEITEN EN RETROACTA VAN DE PROCEDURE

1. De eiser, van Albanese nationaliteit, was destijds Griekse ingezetene met verblijfsrecht toen hij in december 2017 naar België kwam in het kader van een familiebezoek aan zijn dochter woonachtig te Antwerpen.

Op 13 april 2018, ogenblik waarop hij bij zijn dochter in Antwerpen logeerde, werd de eiser opgenomen op de spoedafdeling van het ZNA Middelheim. Op 24 april 2018 onderging hij een hartoperatie.

Aangezien de zorgverzekering van de eiser in Griekenland op 20 maart 2018 afliep en geen regularisatie mogelijk was, werd bij de verweerder een aanvraag gedaan om tussenkomst voor dringende medische zorg. Bij beslissing van 23 mei 2018 werd de dringende medische hulp geweigerd.

Op 25 mei 2018 werd een nieuwe aanvraag ingediend bij de verweerder, welke bij beslissing van 10 juli 2018 werd geweigerd.

2. Tegen de beide beslissingen tekende de eiser *beroep* aan bij de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen.

NIET VERBETERDE KOPIE

In een *tussenvonnis* van 24 januari 2019 voegde de arbeidsrechtbank de beide zaken samen. De vorderingen werden ontvankelijk verklaard en de debatten werden heropend.

In een *eindvonnis* van 6 augustus 2019 wees de arbeidsrechtbank de vorderingen af. De arbeidsrechtbank bevestigde de beslissingen van de verweerder van 23 mei 2018 en 10 juli 2018.

3. Tegen het vonnis van 6 augustus 2019 tekende de eiser *hoger beroep* aan.

In een *arrest* van 4 maart 2020 verklaart het arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen, het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond. Het arbeidshof vernietigt het vonnis van de arbeidsrechtbank enkel wat betreft het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding en bevestigt dat vonnis voor het overige. Het arbeidshof veroordeelt de verweerder tot de kosten van het hoger beroep.

Tegen dat arrest voert de eiser het volgende middel tot cassatie aan.

NIET VERBETERDE KOPIE

III. MIDDELEN

Enig middel

MIDDEL

<u>Geschonden wettelijke bepalingen</u>

- de artikelen 1, 57, inzonderheid § 2, eerste lid, 1°, en 98, § 2, van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

- artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 december 1996 betreffende de dringende medische hulp die door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt verstrekt aan de vreemdelingen die onwettig in het Rijk verblijven

Aangevochten beslissing

In de bestreden beslissing verklaart het arbeidshof het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond. Het arbeidshof vernietigt het vonnis van de arbeidsrechtbank enkel wat betreft het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding en bevestigt dat vonnis voor het overige.

Het arbeidshof neemt die beslissingen op grond van alle vaststellingen en motieven waarop zij steunen en die hier beschouwd worden integraal te zijn hernomen en in het bijzonder de volgende:

> *" **4. Ten gronde***
>
> [De eiser] *vordert het ten laste nemen van medische kosten naar aanleiding van een ziekenhuisopname in 2018.* [De verweerder] *stelt niet te moeten tussenkomen in de betaling van de medische kosten.*
>
> ***4.1. Dringende medische hulp***
>
> [De eiser] *heeft medische zorgen genoten van 13 april 2018 tot en met 24 mei 2018 (stuk 1, dossier B.).*

NIET VERBETERDE KOPIE

Er is geen betwisting, en het blijkt uit de neergelegde stukken, dat [de eiser]*, die de Albanese nationaliteit heeft, op het ogenblik dat de medische hulp werd verstrekt illegaal op het grondgebied verbleef. Pas vanaf 30 augustus 2018 blijkt hij over een verblijfsvergunning te beschikken (stuk 14, dossier OCMW).*

Bovendien beschikt het gezin niet over een ziekteverzekering. Weliswaar beschikte [de eiser] *over een Europese verzekeringskaart (als gevolg van een langdurig verblijf in Griekenland), maar deze verzekering is ten einde gekomen op 20 maart 2018. Uit een brief van het Griekse Ministerie van Werkgelegenheid, Sociale Zekerheid en Maatschappelijke Solidariteit blijkt dat hij op het ogenblik van de verstrekte zorgen niet langer verzekerd was (stuk 2, dossier B.) en dat er op dat ogenblik geen dekking was (stuk 3, dossier B.).*

In de beslissing van 23 mei 2018 werd [de eiser] *nog verweten dat hij zijn ziekteverzekering maar in orde had moeten brengen, maar uit de neergelegde stukken blijkt nergens dat hij de mogelijkheid had om dit in orde te brengen. Te meer daar hij blijkbaar reeds sedert december 2017 in België verbleef. De steun kan trouwens nooit geweigerd worden als gevolg van een eventuele fout van de aanvrager, hoewel nergens wordt aangetoond dat de ziekteverzekering niet verlengd werd als volg van enige fout.*

NIET VERBETERDE KOPIE

4.1.1. Wettelijk kader

Artikel 57, § 2 OCMW-Wet bepaalt:

"In afwijking van de andere bepalingen van deze wet, is de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beperkt tot: 1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft."

Aan deze bepaling werd uitvoering gegeven door het KB van 12 december 1996 betreffende de dringende medische hulp die door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt verstrekt aan de vreemdelingen die onwettig in het rijk verblijven, dat in artikel 1 bepaalt wat moet verstaan worden onder dringende medische hulp:

"De dringende medische hulp, bedoeld in artikel 57, § 2, lid 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, betreft hulp die een uitsluitend medisch karakter vertoont en waarvan de dringendheid met een medisch getuigschrift wordt aangetoond. Deze hulp kan geen financiële steunverlening, huisvesting of andere maatschappelijke dienstverlening in natura zijn.

Dringende medische hulp kan zowel ambulant worden verstrekt als in een verplegingsinstelling, zoals bedoeld in artikel 1, 3°, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Dringende medische hulp kan zorgverstrekking omvatten van zowel preventieve als curatieve aard. In geval van besmettelijke ziekten die door de bevoegde overheden als zodanig erkend zijn en onderworpen zijn aan profylactische maatregelen, moet de dringende medische hulp die aan de patiënt verstrekt wordt de nazorg inhouden die noodzakelijk is voor de algemene volksgezondheid."

Uit deze bepalingen kan afgeleid worden dat er enkel hulp kan toegekend worden die voldoet aan de voorwaarden van het KB van 12 december 1996.

Enkel de kosten die begeleid worden door een medisch attest waaruit blijkt dat de verleende kosten vallen onder het begrip "dringende medische hulp" kunnen vergoed worden.

NIET VERBETERDE KOPIE

Wanneer het gaat om dringende medische hulp, oordeelde het Hof van Cassatie dat het OCMW toch bevoegd blijft indien de ouders geen materiële bijstand vragen of indien ze zich niet schriftelijk wensen te verbinden.

(Cass. 21 september 2015, JTT *2016, 9).*

4.1.2. Bewijs dat verleende hulp dringende medische hulp betreft

Er is geen discussie dat de verleende medische hulp voldoet aan de voorwaarden van het KB van 12 december 1996. Zo blijkt uit het sociaal verslag van 15 mei 2018 dat [de eiser] *in het ziekenhuis werd opgenomen wegens cardiale problemen en daar drie weken heeft verbleven en wordt verder vermeld dat er niet gewacht kon worden om de operatie in Griekenland te laten doorgaan, waaruit het dringend karakter van de verstrekte hulp kan afgeleid worden. Vervolgens werd hij op 28 mei 2018 opnieuw in het ziekenhuis opgenomen.*

Bovendien is de te verstrekken hulp vrij ruim nu artikel 1 van voormeld KB van 12 december 1996 bepaalt dat het kan gaan om zorgverstrekking van zowel preventieve als curatieve aard en ambulant of in een verplegingsinstelling, waardoor de medische kosten vallen onder het begrip "dringende medische hulp".

NIET VERBETERDE KOPIE

4.1.3. Bewijs medische kosten

Uit de neergelegde stukken (stuk 1, dossier B.) blijkt de verlening van de medische kosten.

4.2. Menswaardig bestaan

[De verweerder] *stelt dat* [de eiser] *een menswaardig bestaan kan leiden aangezien hij woont bij zijn dochter die voldoende middelen van bestaan heeft, waardoor er geen steun moet verleend worden.*

4.2.1. Principes

Artikel 1 OCMW-Wet bepaalt dat éénieder een leven moet kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Het is de aanvrager die moet kunnen aantonen dat hij geen leven kan leiden dat hieraan beantwoordt.

(Arbh. Antwerpen 16 mei 2001, Soc. Kron. *2002, 547).*

In een arrest van 17 december 2007 besliste het Hof van Cassatie dat geen enkele wettelijke bepaling verbiedt dat het recht op maatschappelijke dienstverlening met terugwerkende kracht wordt toegekend voor de periode tussen de aanvraag en de toekenning, op voorwaarde dat de aanvrager aantoont dat hij in die periode geen leven kon leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

(Cass. 17 december 2007, JTT *2008, 112 en www.cass.be).*

[De eiser] *moet derhalve aantonen dat hij sedert 13 april 2018 geen menswaardig bestaan kan leiden in de zin van artikel 1 OCMW-Wet indien* [de verweerder] *de factuur van de verleende medische zorgen niet ten laste zou nemen.*

Weliswaar stelt artikel 57, § 2 OCMW-Wet dat de taak van [de verweerder] *beperkt is tot het verlenen van dringende medische hulp in afwijking van al-*

NIET VERBETERDE KOPIE

le andere bepalingen van deze wet, maar hieruit kan niet afgeleid worden dat ook afgeweken dient te worden van artikel 1 OCMW-Wet waardoor de behoeftigheid toch onderzocht moet worden.

In een arrest van 11 maart 2009 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat uit de parlementaire voorbereidingen bij artikel 57, §2 OCMW-Wet blijkt dat bij een aanvraag om dringende medische hulp van een vreemdeling die illegaal in het rijk verblijft, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn moet nagaan of de aanvrager zonder die steun in staat is een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Indien dat het geval is, is het centrum niet verplicht op te treden.

(GwH 11 maart 2009, nr. 50/2009).

Er moet dus eerst nagegaan worden of [de eiser] *een menswaardig bestaan kan/kon leiden wanneer* [de verweerder] *de ziekenhuisrekening niet ten laste zou nemen.*

(Cass. 28 mei 2018, JTT *2018, afl. 28, p. 458).*

4.2.2. Menswaardig bestaan

Vooreerst dient vastgesteld dat het onduidelijk is of de factuur reeds betaald werd. Enige aanmaning wordt immers, meer dan anderhalf jaar na de feiten, niet voorgelegd.

Uit het sociaal verslag blijkt verder dat [de eiser] *en mevrouw B. een maandelijks inkomen van 372,31 euro per maand hebben. Ze wonen in bij hun dochter, wiens gezin een maandelijks inkomen van 3.900,00 euro heeft (sociaal verslag van 15 mei 2018). Gelet op de samenwoonst op het ogenblik*

NIET VERBETERDE KOPIE

van de verleende medische zorgen, moet met alle inkomsten van het gezin rekening gehouden worden.

De dochter heeft bovendien een borgstelling ondertekend om de medische kosten ten laste te nemen, waaruit blijkt dat zij zelf stelt deze kosten te kunnen betalen. Van enige dwang om de borgstelling te ondertekenen, is nergens sprake.

Op het ogenblik dat de medische zorgen werden verstrekt, was er dan ook geen sprake van een mensonwaardig bestaan waardoor [de verweerder] *de kosten op dat ogenblik niet ten laste moest nemen. Te meer daar alle andere schulden wel betaald werden.*

Zelfs indien het inkomen van de dochter ondertussen zou verminderd zijn, waardoor het gezinsinkomen nu nog 3.000,00 euro zou bedragen, kan minstens gestart worden met onderhandelingen over afbetalingen zonder dat het menswaardig bestaan in het gedrang wordt gebracht.

Verder zijn er nog twee andere kinderen die in het buitenland zouden verblijven, maar er worden geen (financiële) gegevens verstrekt ondanks een vraag van [de verweerder] *om hierover informatie te geven waardoor het sociaal onderzoek onmogelijk wordt gemaakt en* [de verweerder] *niet kan nagaan of er recht is op steun.*

Gelet op het inkomen van de dochter en haar partner, de beperkte eigen inkomsten van [de eiser] *en zijn echtgenote, de onduidelijkheid over de inkomsten van de andere kinderen alsook het gebrek aan informatie over mogelijke eigendommen of andere bezittingen en het gebrek aan initiatief*

NIET VERBETERDE KOPIE

om de rekening eventueel via afbetalingen te betalen, mocht [de verweerder] *beslissen om de factuur niet ten laste te nemen nu niet aannemelijk wordt gemaakt dat* [de eiser] *geen menswaardig bestaan kan leiden indien* [de verweerder] *de medische kosten niet ten laste neemt.*

Ten overvloede kan vastgesteld worden dat er nog geen uitvoeringsmaatregel werd genomen." (p. 5, tweede helft, tot p. 9, derde alinea, van het bestreden arrest).

NIET VERBETERDE KOPIE

Grieven

1.1. Luidens artikel 1 van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hieronder afgekort als OCMW-wet, heeft elke persoon recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Er worden openbare centra voor maatschappelijk welzijn opgericht die, onder de door de OCMW-wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren.

Luidens artikel 57, § 1, van de OCMW-wet heeft het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, onverminderd het bepaalde in artikel 57ter, tot taak aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is. Het verzekert niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp. Het bevordert de maatschappelijke participatie van de gebruikers. Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard zijn.

In afwijking van de andere bepalingen van de OCMW-wet, is de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beperkt tot het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft, zo luidt artikel 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet.

Uit de samenlezing van de artikelen 1 en 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet volgt dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de dringende medische hulp moet verstrekken aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft indien blijkt dat deze zonder die tussenkomst geen leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

1.2. Een element ter beoordeling van de menselijke waardigheid zijn de bestaansmogelijkheden van de aanvrager. Daarbij moet in beginsel rekening worden gehouden met alle feitelijke beschikbare inkomsten van de gezins- en familieleden die onder hetzelfde dak samenwonen. Het globale beschikbare gezinsinkomen moet in rekening worden gebracht.

Samenwonen houdt in dat mensen eenzelfde woning in gebruik hebben en een huishouden delen. Samenwonen veronderstelt derhalve dat meerdere mensen op duurzame wijze een gezamenlijke huishouding voeren. Logeren onderscheidt zich van samenwonen omdat de huisvesting bij logeren een tijdelijk karakter kent. Iemand die bij een gezin logeert, heeft dan ook niet de bestaansmiddelen van dat gezin ter beschikking.

Ook geldt dat het verblijf van iemand die illegaal in het land is, van precaire aard is. Een eventuele samenwoning is in die omstandigheden van tijdelijke en voorbijgaande aard, en niet duurzaam. Iemand die illegaal onderdak krijgt bij een gezin, heeft de bestaandmiddelen van dat gezien niet ter beschikking.

NIET VERBETERDE KOPIE

De omstandigheid dat een derde borg tekende voor de illegaal verblijvende vreemdeling voor de medische kosten, neemt niet weg dat de schuld in hoofde van de illegaal verblijvende vreemdeling als hoofdschuld blijft bestaan en stelt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vrij van zijn verplichting tussen te komen voor de dringende medische hulp.

De omstandigheid dat de hulpvrager zich mogelijks tot onderhoudsplichtigen kan wenden, stelt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn evenmin vrij van zijn verplichting tussen te komen voor dringende medische hulp. Geen enkele wetsbepaling verplicht de hulpvrager zich eerst tot onderhoudsplichtingen te wenden. Op grond van artikel 98, § 2, van de OCMW-wet worden de kosten van de maatschappelijke dienstverlening krachtens een eigen recht door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn verhaald o.a. op de onderhoudsplichten van de begunstigde tot beloop van het bedrag waartoe zij gehouden zijn voor de verstrekte hulp.

1.3. Luidens artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 december 1996 betreffende de dringende medische hulp die door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt verstrekt aan de vreemdelingen die onwettig in het Rijk verblijven, betreft de dringende medische hulp, hulp die een uitsluitend medisch karakter vertoont en waarvan de dringendheid met een medisch getuigschrift wordt aangetoond. Deze hulp kan geen financiële steunverlening, huisvesting of andere maatschappelijke dienstverlening in natura zijn. Dringende medische hulp kan zowel ambulant worden verstrekt als in een verplegingsinstelling, zoals bedoeld in artikel 1, 3°, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Dringende medische hulp kan zorgverstrekking omvatten van zowel preventieve als curatieve aard. In geval van besmettelijke ziekten die door de bevoegde overheden als zodanig erkend zijn en onderworpen zijn aan profylactische maatregelen, moet de dringende medische hulp die aan de patiënt ver-

NIET VERBETERDE KOPIE

strekt wordt de nazorg inhouden die noodzakelijk is voor de algemene volksgezondheid.

2. Uit de feitelijke vaststellingen van het arbeidshof volgt dat:

- de eiser de Albanese nationaliteit bezit en Grieks ingezetene met verblijfsrecht was op datum van 13 april 2018 (p. 3, punt 2, eerste en tweede alinea, van het bestreden arrest),
- de eiser op 13 april 2018 samen met zijn echtgenote, sinds december 2017, in België verbleef voor een familiebezoek aan zijn dochter en haar partner, op wier adres de eiser en zijn echtgenote logeerden (p. 3, punt 2, tweede alinea, van het bestreden arrest),
- de eiser op 13 april 2018, toen hij met zijn echtgenote op het adres van zijn dochter logeerde, met pijn in de borststreek werd opgenomen op de spoedafdeling van ZNA Middelheim en hij aldaar op 24 april 2018 een hartoperatie onderging (p. 3, punt 2, tweede alinea, van het bestreden arrest),
- de verweerder op 23 mei 2018 besliste de eiser vanaf 13 april 2018 geen tussenkomst voor het verlenen van dringende medische hulp toe te kennen op de grond dat de gemiddelde inkomsten van het gezin ruim boven de OCMW-norm voor vier personen liggen (p. 3, laatste alinea, van het bestreden arrest),
- de verweerder op 10 juli 2018 besliste de eiser vanaf 24 mei 2018 geen tussenkomst voor het verlenen van dringende medische hulp toe te kennen op de grond dat de dochter van de eiser een borgstelling heeft ondertekend voor de nieuwe opname in het ziekenhuis en verdere medische kosten (p. 4, tweede alinea, van het bestreden arrest).

Het arbeidshof stelt voorts vast dat:

NIET VERBETERDE KOPIE

- de eiser medische zorgen heeft genoten van 13 april 2018 tot en met 24 mei 2018 (p. 5, voorlaatste alinea, van het bestreden arrest),
- er geen betwisting is over het feit dat de eiser, op het ogenblik dat de medische hulp werd verstrekt, illegaal op het grondgebied verbleef (p. 5, laatste alinea, van het bestreden arrest),
- er geen discussie is over het feit dat de verleende medische hulp voldoet aan de voorwaarden van het koninklijk besluit van 12 december 1996 (p. 7, tweede alinea, van het bestreden arrest),
- uit de neergelegde stukken het bewijs van de medische kosten blijkt (p. 7, vierde alinea, van het bestreden arrest).

Zoals het arbeidshof vaststelt, meent de verweerder niet te moeten tussenkomen in de medische kosten gelet op het feit dat de eiser een menswaardig bestaan kan leiden aangezien hij woont bij zijn dochter die voldoende middelen van bestaan heeft (p. 5, vijfde alinea, en p. 7, vijfde alinea, van het bestreden arrest).

Het arbeidshof beslist tot de ongegrondheid van de vordering van de eiser op de grond dat hij niet aannemelijk maakt dat hij sedert 13 april 2018 geen menswaardig bestaan kan leiden indien de verweerder de medische kosten niet ten laste neemt. Deze laatste beslissing steunt het arbeidshof op de motieven dat:

- het onduidelijk is of de factuur al werd betaald; dat enige aanmaning niet wordt voorgelegd (p. 8, vijfde alinea, van het bestreden arrest),
- uit het sociaal verslag blijkt dat de eiser en zijn echtgenote een maandelijks inkomen hebben van 372,31 euro per maand (p. 8, zesde alinea, van het bestreden arrest),
- de eiser en zijn echtgenote inwonen bij hun dochter, wiens gezin een maandelijks inkomen heeft van 3.900 euro, daarbij verwijzend naar het sociaal verslag van 15 mei 2018 (p. 8, zesde alinea, van het bestreden arrest),

NIET VERBETERDE KOPIE

- gelet op de samenwoonst op het ogenblik van de verleende medische zorgen, met alle inkomsten van het gezin rekening moet worden gehouden (p. 8, zesde alinea, van het bestreden arrest),
- de eisers dochter bovendien een borgstelling heeft ondertekend om de medische kosten ten laste te nemen, waaruit blijkt dat zij zelf stelt die kosten te kunnen betalen, en van enige dwang om die borgstelling te ondertekenen geen sprake is (p. 8, zevende alinea, van het bestreden arrest),
- op het ogenblik dat de medische zorgen werden verstrekt, dan ook geen sprake was van een mensonwaardig bestaan (p. 8, achtste alinea, van het bestreden arrest),
- alle andere schulden wel betaald werden (p. 8, achtste alinea, van het bestreden arrest),

- zelfs indien het inkomen van de dochter ondertussen zou zijn verminderd waardoor het gezinsinkomen nog 3.000 euro zou bedragen, minstens kan worden gestart met onderhandelingen over afbetalingen zonder dat het menswaardig bestaan in het gedrang wordt gebracht (p. 8, laatste alinea, van het bestreden arrest),
- er nog twee andere kinderen zijn die in het buitenland zouden verblijven, maar er geen financiële gegevens worden verstrekt ondanks een vraag van de verweerder om daarover meer informatie te geven, waardoor het sociaal onderzoek onmogelijk wordt gemaakt en de verweerder niet kan nagaan of er recht op steun is (p. 9, eerste alinea, van het bestreden arrest),
- gelet op het inkomen van de dochter en haar partner, de beperkte eigen inkomsten van de eiser en zijn echtgenote, de onduidelijkheid over de inkomsten van de andere kinderen alsook het gebrek aan informatie over mogelijke eigendommen of andere bezittingen en het gebrek aan initiatief om de rekening eventueel via afbetalingen te betalen, mocht de verweerder beslissen de factuur niet ten laste te nemen, aangezien niet aannemelijk wordt gemaakt dat de

NIET VERBETERDE KOPIE

eiser geen menswaardig bestaan kan leiden indien de verweerder de medische kosten niet ten laste neemt (p. 9, tweede alinea, van het bestreden arrest),

- ten overvloede kan worden vastgesteld dat nog geen uitvoeringsmaatregelen werden genomen (p. 9, derde alinea, van het bestreden arrest).

Door, niettegenstaande de vaststelling dat de eiser, op het ogenblik van de dringende medische hulp waarvoor hij tussenkomst van de verweerder vraagt, samen met zijn echtgenote bij zijn dochter en haar partner logeerde, waaruit volgt dat de eiser en zijn echtgenote slechts tijdelijk bij zijn dochter en haar partner verbleven en met hen niet samenwoonde, niet alleen rekening te houden met de inkomsten van de eiser en zijn echtgenote maar bovendien ook rekening te houden met de inkomsten van zijn dochter en haar partner, miskent het arbeidshof de artikelen 1 en 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet, op grond waarvan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de bedoelde dringende medische hulp dient te verstrekken aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft, indien blijkt dat deze zonder die tussenkomst geen leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Door, niettegenstaande de vaststelling dat de eiser, op het ogenblik van de dringende medische hulp waarvoor hij tussenkomst van de verweerder vraagt, illegaal op het grondgebied verbleef, waaruit volgt dat zijn verblijf onzeker en instabiel is en hij geen duurzame samenwoning kon aangaan met legaal op het grondgebied verblijvende personen, niet alleen rekening te houden met de inkomsten van de eiser en zijn echtgenote maar bovendien ook rekening te houden met de inkomsten van zijn dochter en haar partner, miskent het arbeidshof de artikelen 1 en 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet, op grond waarvan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de bedoelde dringende medische hulp dient te verstrekken aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft, indien blijkt dat deze zonder die tussenkomst geen leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

NIET VERBETERDE KOPIE

Door op grond van de overweging dat zijn dochter een borgstelling heeft ondertekend om de medische kosten ten laste te nemen waaruit volgt dat zij zelf stelt die kosten te kunnen betalen, de eiser alle tussenkomst voor de dringend verleende medische hulp te ontzeggen, miskent het arbeidshof de artikelen 1 en 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet, op grond waarvan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de bedoelde dringende medische hulp dient te verstrekken aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft, indien blijkt dat deze zonder die tussenkomst geen leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. De (vrijwillige) tussenkomst van een derde beperkt de verplichtingen van het OCMW immers niet.

Door op grond van de overwegingen dat er nog twee kinderen van de eiser in het buitenland zouden verblijven, van wie geen financiële gegevens worden verstrekt, waardoor het sociaal onderzoek onmogelijk wordt gemaakt en niet kan worden nagegaan of er recht op steun is, de eiser alle tussenkomst voor de dringend verleende medische hulp te ontzeggen, maakt het arbeidshof het recht op tussenkomst voor dringende medische hulp afhankelijk van de uitputting van rechten ten aanzien van onderhoudsplichtigen, en miskent het zodoende de artikelen 1 en 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet, op grond waarvan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de bedoelde dringende medische hulp dient te verstrekken aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft, indien blijkt dat deze zonder die tussenkomst geen leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid, alsook artikel 98, § 2, van die wet, waaruit volgt dat de tussenkomst van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet afhangt van het uitputten van rechten ten aanzien van de onderhoudsplichtigen.

Door niettegenstaande de vaststellingen dat:

- de eiser in de periode van 13 april 2018 tot en met 24 mei 2018 illegaal in het land verbleef (p. 5, onderaan, van het bestreden arrest), en alsdan bij zijn dochter en haar partner logeerde (p. 3, vijfde alinea, van het bestreden arrest),

NIET VERBETERDE KOPIE

- de eiser in die periode dringende medische hulp heeft genoten die beantwoordt aan artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 december 1996 (p. 7, tweede tot vierde alinea, van het bestreden arrest),
- de eiser en zijn echtgenote slechts beperkte eigen inkomsten ten belope van 372,31 euro per maand genieten (p. 8, zesde alinea, van het bestreden arrest),

- uit een brief van het Griekse Ministerie van Werkgelegenheid, Sociale zekerheid en Maatschappelijke solidariteit blijkt dat de eiser op het ogenblik van de verstrekte zorgen niet langer verzekerd was en er op dat ogenblik geen dekking was (p. 6, eerste alinea, van het bestreden arrest),

te oordelen dat de eiser niet aannemelijk maakt dat hij geen menswaardig bestaan kan leiden wanneer de verweerder de kosten van de dringende medische hulp verleend in de periode van 13 april 2018 tot en met 24 mei 2018 niet ten laste neemt, miskent het arbeidshof de artikelen 1 en 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet en artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 december 1996. De loutere vaststellingen dat het onduidelijk is of de factuur al werd betaald, er geen aanmaning voorligt en nog geen uitvoeringsmaatregelen werden genomen, dat alle andere schulden wel werden betaald en dat er een gebrek aan initiatief is om de factuur eventueel via afbetalingen te voldoen, verantwoorden die beslissing niet naar recht (schending van de artikelen 1 en 57, § 2, eerste lid, 1°, van de OCMW-wet en artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 december 1996).

Conclusie

De beslissing van het arbeidshof dat het hoger beroep van de eiser ongegrond is, is niet naar recht verantwoord (schending van alle in de aanhef van het middel aangehaalde wettelijke bepalingen).

OM DEZE REDENEN

NIET VERBETERDE KOPIE

Concludeert de eiser dat het uw Hof behage

- de bestreden beslissing te vernietigen,
- de zaak en de partijen te verwijzen naar een ander arbeidshof,
- uitspraak te doen over de kosten als naar recht.

Gent, 4 juni 2020

Voor de eiser,

Willy van Eeckhoutte,

advocaat bij het Hof van Cassatie.

NIET VERBETERDE KOPIE